

Kodėl dirbame nemėgstamą darbą IV. Nežinia
Asta Šerėnaitė
2008 09 26, V, VŽ

Dar viena aplinkybė, verčianti mus dirbti nemėgstamą darbą, tai – nežinia. Net jei esamas darbas akivaizdžiai netenkina, dalis žmonių sunkiai įsivaizduoja, ką jie iš tiesų norėtų dirbti. Ir nors atrasti save nėra lengva, specialistai perspėja: jei nežinosite, ko iš tiesų norite, jokio tikslo pasiekti nepavyks.

„Daugelis žmonių nežino, kur eina, o nuėję, stebisi, kaip jie galėjo pasirinkti tokį neteisingą kelią“, – žmogaus pasimetimą aprašo Markas Tvenas. Šis posakis puikiai nupiešia ir nemėgstamą darbą dirbančio žmogaus paveikslą: jis jaučia, kad šiuo metu savęs nerealizuoja, norėtų pakeisti darbą, tačiau nieko nedaro, nes nežino, kokia veikla jam padėtų atsiskleisti. Specialistai tikina, kad tokios dvejones kai kuriuos dirbančiuosius aplanko gana dažnai ir tai nėra vien tik šiuolaikinio žmogaus pasimetimo pasaulyje padarinys. „Kartais žmogus jaučia, kad pasirinko ne tą profesiją, ne tą veiklos sritį, bet jis neišsivaizduoja savęs niekur kitur. Tai normalu. Savęs paieškos yra sudėtingos, kartais net skausmingos, todėl jauni žmonės neretai šias mintis atideda, o vyresni jau nedrįsta jų paliesti“, – savęs ieškojimų sudėtingumą pabrėžia Božena Gruzd, UAB „Ekonominės konsultacijos ir tyrimai“ konsultantė. Tačiau ar pastebėjote, kad turtingi ir garsūs žmonės dažnai savo sėkmės istorijas pradeda žodžiais: „Žinojau, ko noriu, ir kryptingai to siekiau“? Šie žmonės nemeluoja, nes tikslą iš tiesų pasiekia tik tie, kurie jį užsibrėžia. Atrasti save atrasti sritį, apie kurią galėtumėte pasakyti „tai – mano arkliukas“ vertėtų visiems, net jei ir nenorite tapti garsiais. Šios paieškos gali užtrukti, tačiau pačią mylimiausią sferą, be abejo, turi kiekvienas. Kaip tai padaryti? Vieni tikina, kad geriausia išbandyti keletą veiklų ir vėliau išrinkti sritį, kurioje jaučiatės geriausiai. Kiti, atvirkščiai, siūlo nepulti prie darbų, o verčiau pakeliauti, pamatyti pasaulio ir tada atrasti veiklą, kuria labiausiai norėtis užsiimti. Milijonierius, verslininkas ir rašytojo plunksną valdyti bandantis Bodo Šeferis pateikia kur kas greitesnę išeitį. Neatrandantiems sau tinkamiausios veiklos jis pataria tiesiog trumpam įsivaizduoti, kad jūsų valioje yra daugybė laisvo laiko ir begalė pinigų. Ką tuomet norėtumėte veikti? „Keliones po pasaulį, išsvajotus pirkinius ir miegą paliekame nuošaly. Tai savaime suprantama. Tačiau visą gyvenimą juk žmogus nesėdės rankų sudėjęs, vis vien kažkokia veikla jį domina“, – patarimą paaikškina Žilvinas Jančoras, VŠĮ „Finansinio savarankiškumo mokykla“ direktorius, kurio nuomone, kurį laiką taip svajojant, išryškėja sritis, kurioje ir reikėtų dirbti.

Tinkamiausias

Daugelis tą atrastą veiklą prilygina hobiui. Esą geriausia, kai darai tai, ką mėgsti, ir dar už tai gauni pinigus. Tačiau specialistai perspėja neapsigauti: darbas ir hobis nebūtinai turi sutapti. „Geriausia ieškoti ne šiaip mielo darbo, o tokio, kuriame galime būti naudingiausi ir efektyviausiai pritaikyti savo gebėjimus“, – įsitikinusi Kristina Kovaitė, UAB „Projekona“, valdančios ir personalo projektus, direktorė. Jos nuomone, veikla, nuo kurios negalėtume atsiplėšti, vis dėl to turėtų vykti namuose, mat darbas, kad ir koks mėgstamas būtų, lieka darbu, o pomėgiai turi padėti nuo jo trumpam atsipūsti. Tam pritaria ir Mirolanda Trakumaitė, psichologė, konsultacijų bendrovės „Organizacijų vystymo centras“ paslaugų grupės vadovė. „Mielas širdžiai darbas paprastai ir yra tas, kuriame gali realizuoti sugebėjimus, matai jo prasmę, jautiesi naudingas. Atradus tokį darbą verta pasistengti ir jį gauti“ – teigia psichologė, pridurdama, kad beveik kiekviename darbe yra ir nepatrauklių aspektų, rutinos, tačiau svarbu koncentruotis ne į juos, bet į tai, kas darbe yra patrauklaus, pozityvaus. Taigi ieškant labiausiai tinkančio darbo, reikia atsakyti ne į emocinį klausimą, ar patinka, o į vadybinį klausimą, kam esate tinkamiausi. Naudojant savo stipriausias savybes ir gebėjimus, darbas vyksta lengviau ir sklandžiau, reikalauja mažiau energijos. Tokiame darbe dažniausiai pasiekiami geresni rezultatai, už kuriuos esame labiau giriami ir vertinami. O kai esame vertinami, labiau stengiamės padidinti savo darbo efektyvumą. Mūsų pasiekimai kyla spirale, taip pat kyla ir pasitenkinimas nuveiktu darbu. Ir pabaigai: kai darbas neteikia jums jokio džiaugsmo, tačiau nežinote, ar tai tik užsitęsusi rutina, ar vis dėlto požymis, kad dirbate nemėgstamą darbą, nepaisant „sąnaudų“ ir baimių verta pasiryžti pokyčiams, jei: • Jūs nenorite / jums nemalonu pasakoti žmonėms, ką dirbate / kuo užsiimate. • Jūs nemėgstate žmonių, su kuriais dirbate. • Sunku pragyventi iš gaunamos algos. • Kitose organizacijose panašų darbą dirbantys jūsų pažįstami žmonės uždirba daugiau ir savo darbu yra labiau patenkinti. • Jūs nuolat jaučiate nuovargį ir nuobodulį.